

МЕСТОТО НА АНТИБИОТИЦИТЕ ВО ТРЕТМАНОТ НА ХОББ

С. Пејковска, Д. Докиќ, Д. Каркински, И. Ангеловска, С. Арбутина
С. Јованоски, М. Милетиќ, И. Исмаили
Клиника за пулмологија и алергологија

СЕСИЈА 3

Хроничната опструктивна белодробна болест (ХОББ) се карактеризира хронично и иреверзибилно ограничување на протокот на воздух во дишни патишта, а поради високата преваленција и смртност претставува значаен глобален здравствен проблем. Акутна егзацербација на ХОББ (АЕХОББ) дефинирана како настан кој се карактеризира со влошување на респираторни симптоми кои имаат за последица промена во редовниот третман на болест. АЕХОББ е главна причина за хоспитализација кај овие пациенти и претставува голем товар за пациентот, здравствениот систем и општеството во целин. Поради тоа потребни се темелни истражувања за да се разберат особености и клиничките исходи кај овие пациенти а се со цел подобрување на клинички менаџирање на болеста и прогнозата.

Антибиотиците кај ХОББ се користат во два случаи: со цел третман на инфекција поврзана со акутна егзацербација на ХОББ и со цел профилакса. Најчестите бактериски микроорганизми изолирани кај пациенти со АЕХОББ остануваат *Haemophilus influenzae* и *S. pneumoniae*, сепак чест наод може да бидат *Moraxella catarrhalis* и атипичните микроорганизми. Вирусни инфекции може да ги предиспонираат пациентите на бактериска инфекција а специфични бактерии може да се изолираат зависно од фактори како што се возраст над 65 години, употреба на стероиди, пропратни коморбидитети, потежок степен на ХОББ според ГОЛД критериумите, како и чести егзацербации. Во земјите во развој се повеќе се забележуваат поотпорните микроорганизми како што се *Klebsiella pneumoniae*, *Staphylococcus aureus*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Escherichia coli*, *Acinetobacter* и *Enterobacter*, дури и во отсуство на претходно споменатите ризик фактори. Ова имплицира дека изборот на антибиотик зависи од присутни ризик фактори како и локалните епидемиолошки услови.

Во голем број на студии изведени кај пациенти хоспитализирани поради ХОББ може да се забележи дека речиси сите субјекти примиле фармаколошки третман а антибиотици биле препишани кај повеќе од 90% од субјектите. Сепак, примената на антибиотиците кај пациентите со АЕХОББ останува контроверзна. Идентификување на подгрупата на пациенти кои би можеле да имаат корист од антибиотска терапија би била особено значајна во спречување на злоупотреба на антибиотиците и истовремено обезбедување на ефективен третман. Истражувани се Ц-реактивен протеин, прокалцитонин како клиничките симптоми со цел правилно ординирање на антибиотска терапија. Протоколите засновани врз следење на Ц-реактивен протеин и прокалцитонин за отпочнувањето или прекин на антибиотската терапија кај пациенти со акутна егзацербација на ХОББ се клинички ефикасни, но сепак потребно е вклучување на поголем број на испитаници а постојат и методолошки ограничувања достапните студии. Идентификувањето на биомаркери на бактериска инфекција може да овозможи попрецизно да се дефинира популацијата на пациенти која дефинитивно и е потребен антибиотски третман.